

İSO Türkiye İmalat PMI Temmuzda 56,9'a Yükseldi

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) temmuzda 56,9 olarak gerçekleşti ve Şubat 2011'den beri en yüksek seviyede kaydedildi. PMI, mart, nisan ve mayıs aylarındaki gerilemelerin ardından güçlenen bir toparlanmaya işaret etti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI -temmuz verilerine göre de imalat sanayi sektörlerinde canlanma devam ederken birçok alt sektörün faaliyet koşullarında önceki aya göre güçlü iyileşme yaşandı. Bununla birlikte, bazı sektörlerin koronavirüs salgını nedeniyle zorlanmayı sürdürmesi nedeniyle eğilimlerde belirgin ayrışma gözlemlendi. Takip edilen 10 sektörden sekizi temmuzda üretim artışı kaydetti.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Temmuz 2020 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, haziranda 53,9 değerini alan manşet PMI temmuzda 56,9 olarak gerçekleşti ve Şubat 2011'den beri en yüksek seviyede kaydedildi. PMI, mart, nisan ve mayıs aylarındaki gerilemelerin ardından güçlenen bir toparlanmaya işaret etti.

Koşulların normalleşmeye devam etmesi ve müşterilerin faaliyetlerine yeniden başlaması, Türk imalatçıların yeni siparişlerinde üst üste iki ay artış gerçekleşmesini sağladı. Ayrıca genişlemenin ivme kazandığı da gözlemlendi ve anketin başladığı Haziran 2005'ten beri en hızlı büyüme oranlarından biri kaydedildi. Bu dönemde yeni ihracat siparişleri de toplam yeni siparişlere göre daha ılımlı olmakla birlikte artış gösterdi. Bir önceki ay olduğu gibi temmuzda da üretim büyüme kaydetti. Artış, Şubat 2011'den beri en yüksek oranda gerçekleşti ve firmaların yaklaşık yüzde 31'i üretiminin arttığını bildirdi.

Birikmiş işlerin Ağustos 2017'den beri ilk kez artması, yeni siparişlerdeki güçlenmenin kapasite üzerinde baskı oluşturmaya başladığına işaret etti. Firmalar siparişlerini karşılamak için stoklarını kullandı ve bu durum, nihai ürün stoklarında son dört ayın en belirgin düşüşüne yol açtı. Üretim

gereksinimlerindeki artış sonucu istihdam ve satın alma faaliyetleri de hızlandı. Her iki göstergede de önceki aya kıyasla daha yüksek oranlı genişleme kaydedildi. Covid-19 salgını, taşımacılıkta süregelen kısıtlamalar nedeniyle temmuz ayında da tedarik zincirlerini olumsuz etkilemeye devam etti. Bunun yanı sıra girdi talebindeki yükseliş de teslimat sürelerindeki artışın belirgin şekilde sürmesinde etkili oldu. Girdi fiyatları güçlü şekilde artmaya devam etti; ancak bu artış önceki aya göre daha düşük oranda gerçekleşti. Buna karşılık talepteki iyileşme, girdi maliyetlerindeki artışın müşterilere yansıtılmasına imkan sağladı. Böylece nihai ürün fiyatları enflasyonu marttan beri en yüksek düzeyde gerçekleştirdi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Yılın ikinci yarısının başlangıcına ilişkin PMI verileri, Covid-19 kaynaklı daralmanın ardından toparlanmanın güçlendiği yönünde iyimserlik sağladı. Faaliyet koşullarının kademeli olarak normale dönmesiyle üretim ve yeni siparişlerde güçlü artışlar gözlemlendi ve hatta sektörde kapasite baskılarının olduğu yönünde sinyaller ortaya çıktı. Yaşanan büyüme, geçtiğimiz daralma dönemindeki üretim kaybının bir kısmının geri alınmasına yardım edecektir. Ancak tam anlamıyla iyileşmenin sağlanabilmesi için bu büyümenin daha uzun bir süre devam ettirilmesi gerekecektir.”

Sektörlerde canlanma devam etti

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI temmuz ayı verilerine göre de Türk imalat sektöründeki canlanma devam ederken birçok alt sektörün faaliyet koşullarında önceki aya göre güçlü iyileşme yaşandı. Bununla birlikte, bazı sektörlerin koronavirüs salgını nedeniyle zorlanmayı sürdürmesi nedeniyle eğilimlerde belirgin ayrışma gözlemlendi. Takip edilen on sektörden sekizi temmuzda üretim artışı kaydetti. Böylece üretimde artış kaydeden sektör sayısı Covid-19 sonrası toparlanma başladığından beri en yüksek düzeye ulaştı. En güçlü genişleme kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri sektöründe gerçekleşirken, metalik olmayan mineral ürünler, ana metaller, makine ve metal ürünler, ağaç ve kağıt ürünleri gibi sektörlerde de üretim belirgin bir şekilde artış gösterdi.

Bununla birlikte bazı sektörler zorlanmaya devam etti. Üretimde güçlü büyüme kaydedilen sektörlerde genellikle yeni siparişlerin tekrar artışa geçmesi etkili oldu. On sektörün yedisinde yeni siparişler, çoğunda güçlü olmak üzere, artış kaydetti. Öte yandan, COVID-19 salgını yurt dışından gelen yeni siparişleri etkilemeye devam etti ve sektörlerin sadece

yarısının yeni ihracat siparişleri arttı. Takip edilen on sektörün dokuzunda istihdam artışı kaydedildi. Bu eğilimin tek istisnası ağaç ve kağıt ürünleri sektörü oldu. En güçlü istihdam artışı elektrikli ve elektronik ekipman ürünleri sektöründe gerçekleşti. On sektörün altısında girdi fiyatlarındaki artış hazirana kıyasla daha düşük oranda kaydedildi.

Temmuz ayı anketi sonuçlarını değerlendiren IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: *“Temmuz ayı PMI verileri, Türk imalat sektörünün birçok alanda gözle görülür bir toparlanma içerisinde olduğuna işaret etti. Koşulların kademeli bir şekilde normale dönmesi ve firmaların operasyonlarını hızlandırması, bazı sektörlerin üretim ve yeni siparişlerinde güçlü büyüme oranları kaydedilmesini sağladı. Üretim gereksinimlerindeki artış, çalışanlar için iyi bir gelişme oldu ve takip edilen on sektörden dokuzu temmuzda istihdam artırdı. Genel anlamda pozitif olan tabloya rağmen, sektörlerin tamamı büyüme bölgesine geçemedi. Bazı sektörler geride kalırken diğerlerinin ilerleme kaydettiğini gösteren bu eğilimler, “iki hızlı” toparlanma riskini artırması açısından kaygı uyandırıyor. Yine de bütüne bakıldığında olumlu bir tablo söz konusu. Birçok sektördeki gelişme temposu, COVID-19 krizinin ekonomiyi ilk etkilediği zamanlarda korkulandan daha hızlı bir toparlanmaya işaret ediyor.”*